

Sju kunstnere – Sju farger (2020)

Av Brynhild Bye-Tiller, 09. okt. 2020

Et fortellertalent på Lademoen

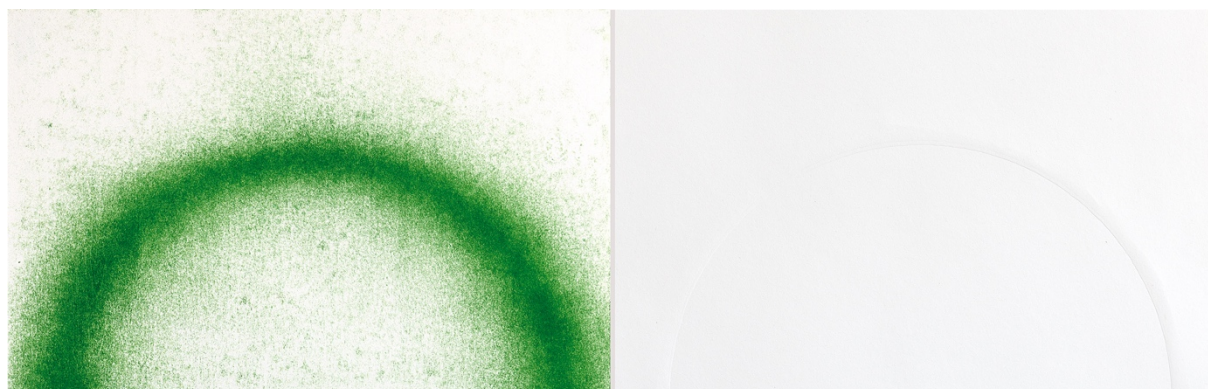
Sju kunstnere med base i Trondheim står bak prosjektet og boka «Sju kunstnere – Sju farger» (2020), som i tillegg til bilder har tekster fra hver av kunstnerne som deltar. Tekster som beskriver, stiller spørsmål eller flyter på samme vis som et bilde kan gjøre. Ann Lundstrøm (f. 1962) skriver om personlige minner og hendelser koblet til planter. Det er minner fra Lademoen og kunstmiljøet i Trondheim, men også online diskusjoner i sosiale medier under koronaspandemien om tomatplanter. I Lundstrøms tekst er plantene hovedpersoner, slik som i dette tilbakeblikket til Svartlamon på 1990-tallet og kampen mot Trondheim kommunes reguleringsplaner for området.

– «Fiolett – brunfelsia

Det var en tid da jeg lette etter en bolig jeg hadde råd til. En venn spurte om jeg ville overta hans leilighet på Svartlamon. Huset skulle rives, og beboerne hadde besluttet at ingen som flyttet, skulle si opp kontrakten, men finne noen andre som kunne flytte inn. Vi forberedte okkupasjon med alt det kunne innebære av avstengt strøm etc. I stuevinduet sto en liten, pjusk plante igjen etter min venn. Det var en lang, naken grein med noen store blad i toppen. Jeg trodde det var en avokado, helt til den plutselig slo ut med noen store, fiolette blomster. Riving av huset ble stoppet i siste sekund på grunn av inhabilitet ved beslutningen.»

Lundstrøm tar oss med på en reise som er vanskelig å legge fra seg. Vi får lese om en ulykkelig forelskelse, om tomater som heter Xanadu Green Goddess og skilsmisseblomster i trappeoppgangen på Lademoen Kunstnerverksteder. Vi får innblikk i en kunstner med et fortellertalent som tør være personlig – og på en profesjonell måte omdanner sine opplevelser til en serie nyproduserte og fargerike akvareller.

Lundstrøm viser sju akvareller av orkidékaktus, bondelilje, sitron, tomat, pasjonsblomst, stjernekløkke og brunfelsia i boka.

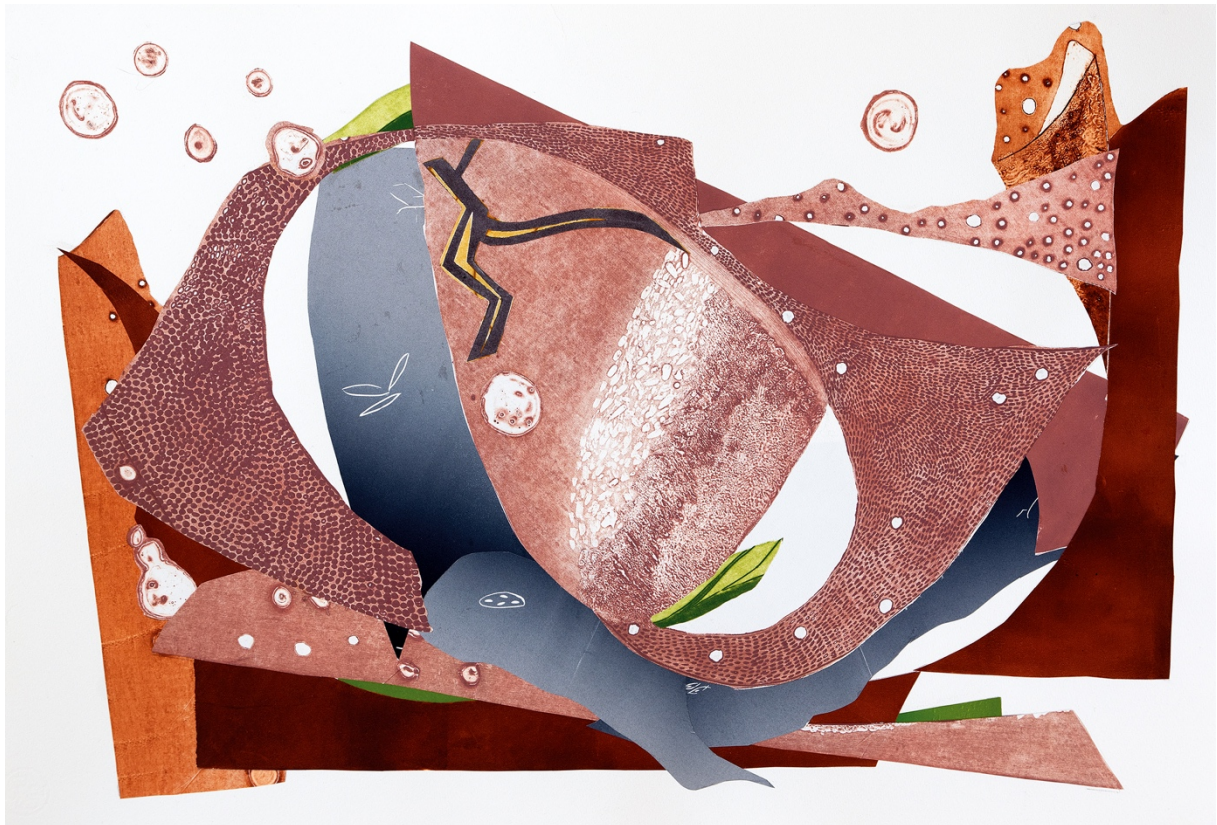
Av Brynhild Bye-Tiller, 08. okt. 2020

Ikke etterbilde. I stedet – et forbilde

Boka «Sju kunstnere – Sju farger» har mange naturmotiver og personlige fortellinger. Elisabet Alsos Strand (f.1963) inviterer leserne til å delta. Etter sekunder med stirring på Strands bidrag i boka oppdager du fargenes etterbilder. Strand inviterer ikke bare til en jakt på regnbuens farger men også form og plassering av hver farge i regnbuen. Er du tilstrekkelig oppmerksom kan du også se at Strand gir leserne et lite tips om hvilken farge du kommer til å se nederst på siden, men det er kun for de observante.

Strands fargeeksperiment gir boka et deltakelsesorientert element. Et intrikat og gjennomført bidrag som henger fint sammen med Strands øvrige arbeid med grafikk. I perioden hvor de sju kunstnerne lagde boka sjonglerte Strand også andre baller i lufta. I skrivende stund er hennes utstilling på Trondhjems kunstforening fremdeles åpen, forresten et sted hvor det er mulig å kjøpe boka. Sist uke var Strand i Bodø i embets medfør. Hun er et godt eksempel på produktive norske kunstnere med en rekke oppdrag. I så tilfelle er Elisabet Alsos Strand et forbilde og ikke et etterbilde.

I boka kan du se alle regnbuens farger.

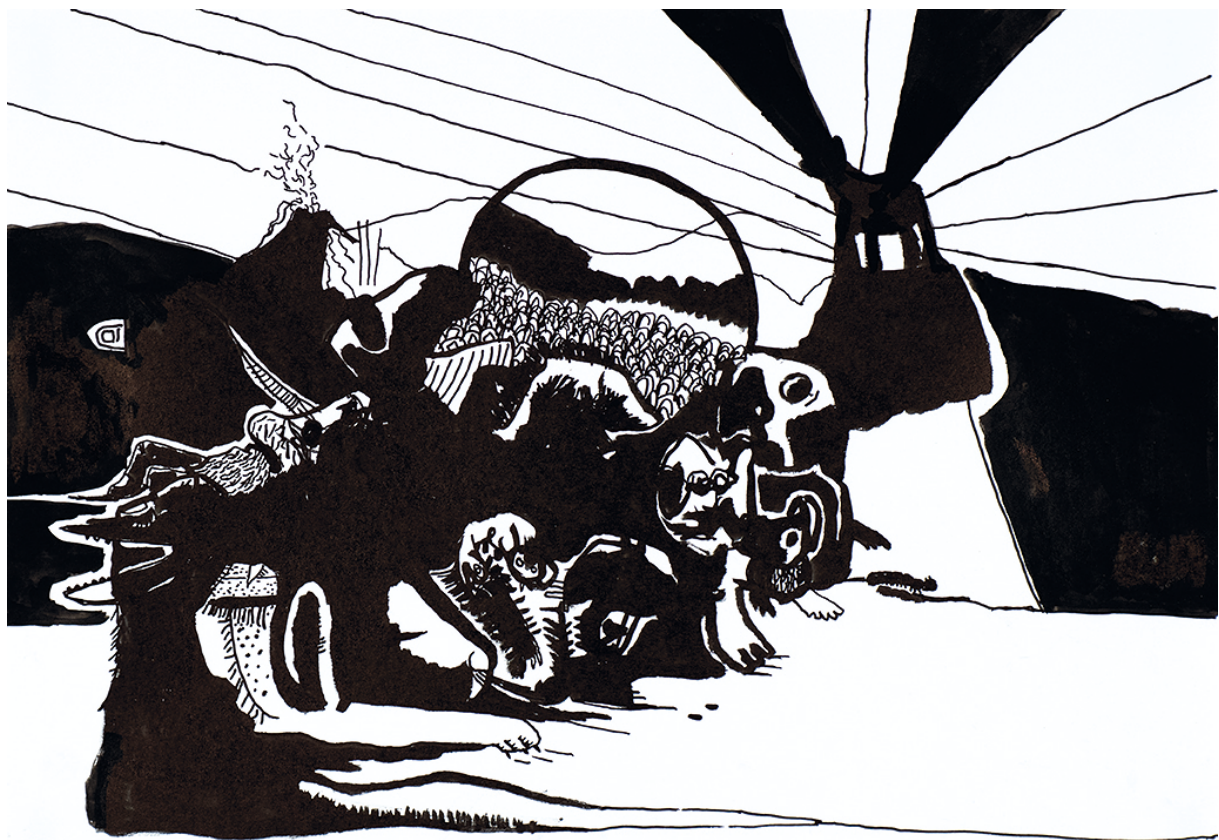
Av Brynhild Bye-Tiller, 07. okt. 2020

Setter standard for ektefølt formidling

Under lansering av boka «Sju kunstnere – Sju farger» høsten 2020 fortalte kunstnerne om sitt eget forhold til, eller manglende forhold til, regnbuens sju farger. Boka rommer mange personlige historier blant annet fra Kristina Cepkenovic Karlsen (f. 1976) som traff publikum hardt med et ektefølt budskap. Et budskap om tapte minner fra barndommen og hvordan hun måtte «startes på nytt» når hun kom til Norge.

Å snakke ut i fra seg selv og personlige erfaringer har stor gjennomslagskraft – både i og utenfor kunstfeltet. Karlsens selvbiografiske budskap er hudløst og setter standard for hvordan et budskap skal formidles. Hun skriver i boka: «Etter at krigen brøt ut i mitt hjemland på Balkan, mistet jeg mitt trygge sted, og jeg mistet den jeg var. Det har vært en kamp i over 20 år for å bli god nok, akseptert og å høre til.»

Karlsen går foran med å vise hvordan en sterk historie som resonnerer dypt med en selv, kan brukes til å lage kunst. Det viser tydelig hvordan livet og kunsten henger sammen. Samme styrke kan også sees i hennes visuelle arbeider med grafiske teknikker. I boka viser Karlsen sju kollasjer av oppklippa grafiske blad.

Av Brynhild Bye-Tiller, 06. okt. 2020

Tilpasningsdyktige kunstnere – samfunnets seismografer

Norske kunstnere tilpasset seg raskt koronasituasjonen våren 2020. Digitale formidlingsplattformer og nye samarbeidsmetoder ble tatt i bruk. Anne Helga Henning (f. 1968) er en av de som satte seg foran tastaturet for å delta i zoom-møter – både i kunstprosjektet «Sju kunstnere – Sju farger» og som universitetslektor i tegning på NTNU, Institutt for arkitektur og teknologi.

Henning er et godt eksempel på at styrken til kunstnere er å raskt tilpasse seg uventede endringer og situasjoner. De er samfunnets seismografer. Samme styrke viser Henning i sitt arbeid med drømmetegninger, hvor hun spør: «Tør du å gå ut gjennom døra, og ikke vite hva som skal skje?» Tegninger med svart tusj, påført med pensel på hvitt papir. I boka «Sju kunstnere – Sju farger» kan du se sju slike tegninger av Anne Helga Henning.

Av Brynhild Bye-Tiller, 10. jan. 2021

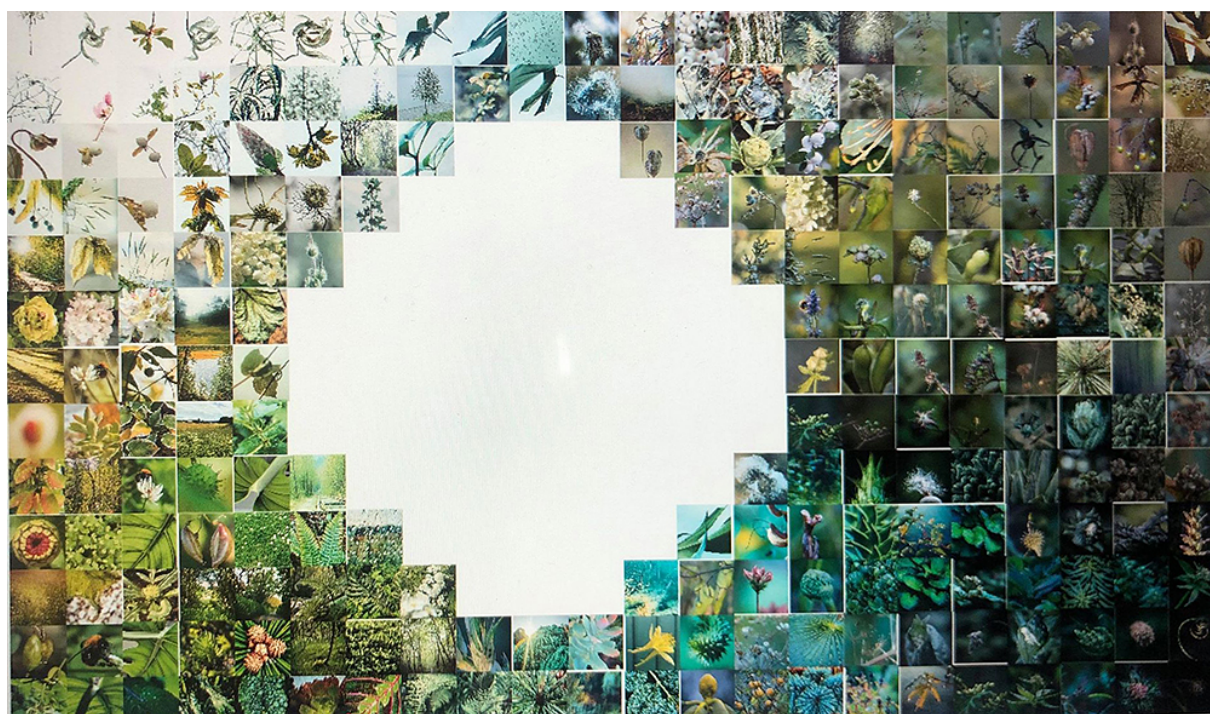
Renholdsarbeidere i frontlinja mot korona-pandemien

I boka «Sju kunstnere – Sju farger» har Brynhild Bye-Tiller (f. 1968) fotografert renholdsarbeidere på jobb. En yrkesgruppe som fikk velfortjent oppmerksomhet i starten av pandemien, fordi de utførte samfunnskritiske oppgaver. Offentlige overflater og dørhåndtak skulle sprites. Plutselig ble de hverdagshelter. De ble sett og satt pris på.

Våren 2020 møtte Bye-Tiller renholdsarbeidere på sin lokale matbutikk, kjøpesenter og universitet. Hun snakket med de, ble kjent med de og fulgte de en time mens de gjorde sine arbeidsoppgaver. Hun fotograferte uten å iscenesette men denne gangen ble bevegelsen bak fotokameraet delvis styrt av farger. En blå papirholder og annet fargerikt renholdsutstyr ble avgjørende for når hun tok et bilde.

Farger er ikke et bærende element i Bye-Tillers kunst. For henne er farge «tricky business». Farger endres kontinuerlig avhengig av hvilket medium og omgivelser de presenteres i. – «Kan vi stole på fargene? Kan farger være autentiske? Nei selvfølgelig ikke sier hun.»

I boka presenterer Bye-Tiller en fargepalett ved siden av hvert portrett. En vertikal illustrasjon med en farge og variasjoner av denne fargen. Hun har lett etter fargene i fotografiene. Dypt ned i bildene. Hun har zoomet seg inn og ut på datamaskina. Hver kulør og metning er identifisert. På dette viset fikk hun koblet temaet farge til sitt eget arbeid med dokumentar. Bye-Tiller viser portretter av sju renholdsarbeidere. Hun forteller ingen ny historie men hun bidrar til å holde renholdsarbeiderne inne i den offentlige samtalen rundt korona-pandemien. Fordi nå er de glemt igjen. Alt er som før.

Av Brynhild Bye-Tiller, 20. nov. 2020

Med stor og liten blønderåpning

Boka «Sju kunstnere – Sju farger» viser et mangfold av kunstneriske uttrykk. Blant annet sju mosaikker satt sammen av fotografier av planter, frøemner og bladverk av Marianne Mo (f. 1970). Både viltvoksende tistler og avblomstrede tulipaner er fanget gjennom kameralinsa og systematisert etter kulør, tone, temperatur og form. Halvparten av bildene er tatt ovenfra. Slik ser vi store kronblader, støvfangere, arr og fruktknuter.

Den andre halvparten er tatt i øyenhøyde. Av krokete stilker og planteskjeletter mot uskarpe bakgrunner. Innimellom kan du også se noen humler, sopper og en gatelykt. Hver av Mos mosaikker har en hovedfarge som brytes mot hvitt, svart og ulike kulører. Mosaikkene preges av overganger. Fra stor til liten metning og fra varm til kjølig temperatur. På de mest fargesterke bitene sveller formen ut og presser mot ytterkantene. På de minst fargesterke bitene fyller bakgrunnen størsteparten av flaten og kuløren inntar baksete. På dette viset sjonglerer Mo med de visuelle virkemidlene hun har til rådighet.

I tillegg er en forholdsvis stor hvit sirkel plassert sentralt i alle mosaikkene. En sirkel som lett gir assosiasjoner til fotografiets blenderåpning. En åpning som bestemmer hvor mye lys som skal slippe inn på bildebrikken. Jo større åpning, jo mere lys slipper inn. Jo større åpning, jo mindre dybdeskarpheit. Resultatet blir en vanndråpe i fokus med uskarp bakgrunn. Noe som brukes flittig av naturfotografer. På tross av mobilkameraets begrensninger når det gjelder regulering av blender, viser Mo oss hva både stor og liten åpning kan gi av muligheter.

Hver del, hver eksponering står på egne ben, men når Mo bruker fotografiene som et råmateriale i en mosaikk blir summen noe annet. Det får andre kvaliteter. Kvaliteter som sier noe om den mentale tilstand man er i når man går gjennom sitt bildearkiv, sittende foran en dataskjerm og lar seg begeistre av farger og former. Fargenes egenskaper og innbyrdes forhold dominerer dog de sju mosaikkene. Her kommer koloristen Marianne Mo til sin rett. Hennes arbeider blir en bekreftelse på at farger kan ta ulike skikkelser og dukke stadig opp på ny.

I boka kan du se sju fargefotografier.

Av Anita Wollamo, 31. jan. 2021

Å fange et øyeblikk som passerer

Jeg synes det er stadig like interessant og ikke minst fascinerende å kunne lage bilder av inntrykk jeg har samlet på og lagret inne i meg, for så å vise det frem til de som måtte ønske å se på. Informasjon og fragmenter av det som opptar meg og hva jeg har fokus på. Alle disse har meg til felles, de går igjennom mitt filter og blir til en del av meg. Det er blant annet hva jeg ser på, hører, leser, opplever og føler som blir samlet til mitt uttrykk, mitt fargespråk. Mine bilder har flere lag med informasjon i seg, dette treffer igjen tilskuerne ulikt utfra deres forskjellige ståsteder i livet med ulike erfaringer.

Å kommunisere med bilder er noe annet enn å lese ord. Vi er dessverre ikke særlig vant til å lese bilder. Bilder er ikke nødvendigvis umiddelbare å forstå og de trenger ikke ha et spesifikt budskap men kan være flertydige. Å stille seg åpen ovenfor det en ser er en god ting da det snakker også til dine erfaringer og sanser. Det jeg selv får av å se på kunst og som jeg ønsker å å gi videre er det å kunne bli bedre kjent med hva en har inne i seg, å gi en opplevelse som kan få sjelen til å vokse. Dette er fine ord som jeg har fra en tekst av Kurt Vonnegut. Det kan også utvide våre måter å tenke på og for muligheter til nye tankerekker. Overraske seg selv gjør godt og gir rom for nye impulser, det utvider oss som mennesker.

Jeg maler fordi maleriet har så mye liv i seg, bare ved et penselstrøk har helheten endret seg. Fargene er også flyktige. De endrer seg med lyset i løpet av en dag og i et år. Det hele er som et øyeblikk som passerer. Jeg starter ofte min maleprosess ved å male med flytende tusj, den lar jeg renne fritt rundt på arket i litt vann. Pigmentet samler seg i porene på det grove arket og danner slik flere valører av fargen. Flere farger kan renne sammen og blande seg på arket til nye farger. Tusjen er transparent det gjør at en kan jobbe lagvis med farger og skape dybde, en farge kan også definere en form. Dette bildet er fra fargen Fiolett i boka og har tittelen» Lilla Daggry blomst». Motivet er en klatreplante som kan vokse og bli opptil tyve meter høy. Den blomstrer kun i få timer en morgen i september måned.

I boka kan du se 6 bilder laget med tusj på håndlaget papir og ett Cyanotypi.